

Transition Town Boxtel

Boxtel- 17-06-2015

1	Projectnaam				
	Stimuleren regionale circulaire economie in Het Groene Woud				
2	Gegevens Initiatiefnemer				
	Initiatiefnemer	Contactpersoon	Adres/Woonplaats	Telefoon	@mail
	Transition Town Boxtel	Jan Juffermans /	Apollopad 25 5283 KE Boxtel	0411 676885	Jan.juffermans@voetafdruk.eu
		David Andreae		0411- 677597	ttboxtel@gmail.com
3	Doel projectidee				
	<p>De overtuiging in de wereld, Nederland en Het Groene Woud neemt toe dat het noodzakelijk is om voortvarend stappen te zetten naar een meer regionale en circulaire economie. Duurzame ontwikkeling op een regionale schaal. Burgers nemen op vele terreinen initiatief. Voedsel, energie, zorg, leefbaarheid. De voorbeelden in Het Groene Woud zijn legio. Niet voor niks is Het Groene Woud, zeker in Brabant en misschien wel in Nederland de enige regio met een leefbaarheidsagenda. Het bedrijfsleven, en ook de lokale overheden blijven echter achter. Om ook economisch een verschil te maken is juist bij deze partijen actie noodzakelijk. Onze overtuiging is dat in de samenwerking (de driehoek) van burgers, ondernemers en overheid de grootste winst valt te boeken. Daar kunnen op regionaal en lokaal niveau partners bij elkaar worden gebracht. Daar kunnen de nieuwe initiatieven ontstaan en nieuwe businessmodellen worden ontwikkeld. Businessmodellen dus die economie en (sociale) meerwaarde realiseren. Het doel is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partners bij elkaar te brengen; - Nieuwe allianties en initiatieven te stimuleren; - Resultierend in, in ieder geval twee en zo mogelijk drie concrete initiatieven. 				
4	Omschrijving projectidee				
	<p>Parallel aan dit project loopt het initiatief om een onderzoek uit te laten voeren door Telos. Transition Town Boxtel is daar over in overleg met Ger van den Oetelaar en Jeroen Naaykens. Het idee is om door Telos in beeld te laten brengen wat de streek aan geld, grondstoffen, en producten uitgaat, wat er in komt en hoeveel we zelf kunnen produceren. En wat daarvan de milieu gevolgen</p>				

	<p>zijn. Het doel is om via dit onderzoek in beeld te brengen, wat ook de economische gevolgen en potenties, zijn van HGW om de ecologische voetafdruk te verkleinen en zo te werken aan de ontwikkeling van de regionale circulaire economie. Op dit moment (april 2015) is overleg met Telos gaande om de onderzoeksopdracht helder en scherp te krijgen. En een inzicht in de kosten. Een voorlopige onderzoeksvraag is in de bijlage opgenomen.</p> <p>Het project dat nu voor ligt, richt zich op het ontwikkelen van zo mogelijk drie concrete initiatieven in de regionale circulaire economie. We kiezen in eerste instantie voor drie thema's.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voedsel - Kleding - Mobiliteit (als onderdeel van het energieverbruik) <p>Deze thema's zijn gekozen omdat er bij deze sprake is van persoonlijke emotie bij mensen. Een goede ingang om mensen te bewegen. Uiteraard ook omdat het thema's zijn die een zware belasting leggen op de Aarde, en ook tot de "eerste levensbehoeften" behoren en een relevante economische potentie kennen. Wij gaan er van uit dat emotie in combinatie met het kiezen voor een bepaalde duurzame levensstijl, maar zeker ook financiële overwegingen, goede ingangen zijn om mensen te betrekken. Grote delen van het thema "energie" zouden ook een onderwerp kunnen zijn, maar op dat terrein worden gelukkig al veel initiatieven ontplooid. Ten aanzien van duurzame mobiliteit, wat zeker ook een relatie heeft met energie, zien we echter te weinig initiatieven. Ook het thema "hout" is overwogen. De verbinding met HGW is daarbij duidelijk, we hebben er echter vraagtekens bij, in hoeverre op individueel niveau burgers hierbij zijn te betrekken (zie de uitgangspunten emotie, leefstijl en financiën). Innovatief in onze benadering is dat wij een samenwerking willen realiseren waarbij maatschappelijk betrokken burgers, die ook consumenten zijn, samen met ondernemers en overheden, een belangrijke rol hebben in de ontwikkeling van producten en op zoek gaan naar een zo direct mogelijke relatie met de versterking van het landschap.</p>
	<p>Hoe wordt bijgedragen aan de streekdoelen van Het Groene Woud</p>
	<p>HGW is al jaren aan de slag om het Nationaal Landschap te versterken via duurzame economische ontwikkeling. De laatste jaren met, naast de traditionele waarden verbonden aan natuur en landschap, een toenemende focus op bijvoorbeeld energie, gezondheid en leefbaarheid. Maar ook daar met een link naar natuur en landschap. Nieuwe duurzame business modellen zijn "upcoming".</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voedsel: De verbinding tussen voedsel en HGW is evident. In HGW wordt voedsel geproduceerd. Een kortere keten van duurzaam geproduceerd voedsel levert een directe bijdrage aan de verbreding en verduurzaming van de agrarische sector en heeft een directe invloed op de kwaliteit van het landschap. We zijn er ons van bewust dat er verschillende duurzame initiatieven zijn. We zien echter ruimte voor meer en beter. De stap die nu gezet moet worden is om consumenten een grotere invloed te geven, en daardoor meer betrokkenheid te genereren. - Mobiliteit: Ons voorlopig uitgangspunt is dat ook in HGW ongeveer een derde van de directe energie wordt gebruikt voor mobiliteit. Met de daaraan verbonden druk op milieu en leefbaarheid (alle aspecten van verkeersdruk). Beperken, delen van vervoer in combinatie met verduurzaming kan er voor zorgen dat op beide aspecten (milieu en leefbaarheid) een verbetering tot stand wordt gebracht. Dat levert, weliswaar indirect, een bijdrage aan de kwaliteiten van HGW. Tegelijk is mobiliteit – bereikbaarheid juist in de kleinere kernen en het buitengebied een belangrijk punt in relatie tot de leefbaarheid. - Kleding: De directe verbinding met HGW is hier het lastigst te leggen. Productie speelt

	<p>zich nog grotendeels af ver van HGW. De stromen in geld, grondstoffen en producten bewegen zich vooral op een internationaal niveau in een internationale markt. Tegelijk is de milieudruk groot maar ook de mogelijkheden van mensen om invloed uit te oefenen. Het gaat om directe aankopen en de daar aan verbonden keuzes. De uitdaging is om hier een verbinding te leggen met HGW. Dat is ons in ziens mogelijk maar zeker ook ambitieus. Binnen de voorbereiding van het uitvoeringsgereed project zullen we met name proberen deze verbinding met Het Groene Woud wel te ontdekken.</p> <p>Bij duurzame innovatie draait het voor een belangrijk deel om het bij elkaar brengen van nieuwe partners, het informeren en inspireren en daarna faciliteren. Het gaat om een creatief proces. Denken vanuit een product is dan vaak funest. Het gaat om het vinden van kansen en creatief benutten. Om toch enig inzicht te geven in waar we aan denken hebben we in een bijlage een aantal voorbeelden benoemd.</p>
6	Waarom betreft het een bovenlokaal/regionaal project
	De waarden die geadresseerd worden zijn duidelijk bovenlokaal. Onze overtuiging is dat, om nieuwe duurzame/circulaire producten in de markt te zetten, minimaal een regionale schaalgrootte is vereist. Niet alleen simpelweg vanwege de noodzaak van voldoende afnemers. Nieuwe duurzame/circulaire producten focussen op biologie en technologie maar hebben wat ons betreft liefst ook een sociaal draagvlak. Ze moeten dus wat ons betreft ook een sociaal rendement opleveren. Dat versterkt de biologische en technische kringloop. Voor dat sociale draagvlak, wat in het begin toch van de “early adaptors” moet komen, is een regionale aanpak vereist.
7	Locatie/projectgebied waar het project wordt uitgevoerd
	Het Groene Woud
8	Doelgroepen van het project
	Burgers, gemeenten, en ondernemers, onderwijs, maatschappelijke organisaties
9	Regionale partners waarmee in het project wordt samengewerkt (minimaal 3)
	- Avans (opleiding Advanced Business Creation) - BMF - Summa college (met name onderdeel kleding)
10	Welke van de partners heeft een streekrekeningnummer en wat is het IBAN-rekeningnummer
	BMF
11	Vorbereidingsperiode van idee naar uitvoeringsgereed projectvoorstel
	Planning start
	Planning oplevering
	juni 2015
	december 2015

Voorbeelden ter inspiratie

- **Mobiliteit:** er loopt een programma van de provincie om elektrisch rijden te stimuleren. Er worden veel laadpalen in de openbare ruimte geplaatst. Wat te denken van een regionaal bedrijf (misschien een nieuwe coöperatie) die op economische basis aan de slag gaat met het delen van elektrische auto's. Ook die staan vaak stil en kunnen meer gebruikt worden. Dus ook gedeeld. Nog een slag beter dan het bestaande autodelen. Door de toename van openbare laadpunten zeker en juist ook geschikt voor de regionale ritjes. Dit kan ook sterk bijdragen aan de leefbaarheid van kleine kernen (bereikbaarheid). In Lochem is een voorbeeld. Voordelen

zijn een beperking van de uitstoot, minder verkeersbewegingen en een verbetering van de leefbaarheid via verbeterde bereikbaarheid.

-
- **Voedsel:** er zijn al veel initiatieven. Maar in de supermarkten is er zeker geen overaanbod van duurzame producten. Kunnen we een supermarkt zo ver krijgen dat ze een deal sluiten met de regionale duurzame telers. Een uitdaging uiteraard. Of misschien inspiratie van uit Kempenland waar via een coöperatie streekproducten rechtstreeks worden geleverd aan:– horeca en verzorgingshuizen. Daarbij zijn streekproducten nog niet per definitie circulair. Of wat te denken van een Streekwinkel? Misschien via een concept vergelijkbaar met de Herenboeren: 200 gezinnen beginnen een eigen winkel. Ondernemer wordt gecontracteerd. Door vaste afname van een voedsel coöperatie is groot deel van de inkomsten zeker. Basis voor omzet bij anderen.
- *Voor voedsel is van toepassing in het denken: het verminderen of geheel voorkomen van enkelvoudig gebruik van grondstoffen. Dus dan gaat het om het circulair maken van het productieproces. Of het voorkomen van afval. We gooien veel voedsel weg: te denken is aan kleinere porties. Dus dan een product voor de horeca? Inzamelen lijkt ons haast niet te doen (wil er nog een commercieel product mogelijk zijn)*

*Streekwinkel: gemiddeld kost voedsel voor een gemiddeld gezin (2 kinderen)
€ 15,59 x 365 dagen = 5.690,35 per jaar*

Bij 200 gezinnen: € 1.138.070. Uitgangspunt: helft van voedselbehoefte via Streekwinkel = € 569.035 aan omzet. Is een mooi begin toch? Misschien deels te runnen met vrijwilligers? = concept als wereldwinkel? Voornamelijk producten uit HGW verkopen. Deelnemers = cooperanten krijgen een deel van de winst? Producten uit HGW: groente, aardappelen, vlees, melk etc. maar wellicht ook producten van kleine duurzame ondernemers? Of concept met kleine winkels in groter geheel (kleine afsluitbare “cellen” in een groter pand: de marktplaats?)

- **Kleding.** Zoals gezegd een lastige om een verbinding met HGW te leggen. Er zijn echter initiatieven die inspiratie kunnen bieden. Zo zijn er initiatieven rond een “deelwinkel”. Kleine ondernemers huren een plank – rek. Vaak gaat het om zelfgemaakte kleding. Ze bemensen de winkel samen en delen de kosten. Of de kleding bibliotheek. Zie <http://www.dekledingbibliotheek.nl/>. Er zijn er een paar in de grote steden. Logisch natuurlijk vanwege de grotere klantenkring. Dit lijkt een kans voor Den Bosch, Eindhoven, Tilburg en misschien ook Boxtel. Of het opzetten van lokale regionale productie en verwerking van bijvoorbeeld hennep, of vlas. Vergelijk het project Graangoed rond spelt.

Bij het opzetten van initiatieven is het goed te bedenken dat een belangrijk deel van de milieubelasting zit in de productie van goederen. Niet alleen in het gebruik. Concepten van delen en hergebruik leveren een belangrijke bijdrage aan het verminderen van de ecologische voetafdruk. Daar waar er geen sprake is van een direct effect op de kwaliteiten van Het Groene Woud is het een optie om de businessmodellen zo op te zetten dat een deel van de omzet op zij wordt gezet om projecten in natuur en landschap te investeren. Een vorm van Landschappelijk verantwoord ondernemen.